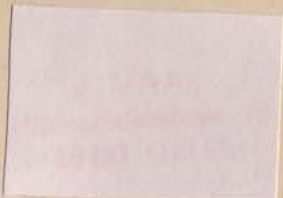

PIET BAKKER

PAUPERISEEREN, EMIGREEREN,
VEGETEEREN.....

OF ANNEXEEREN!

PAUPERISEEREN
EMIGREEREN
VEGETEEREN

of

ANNEXEEREN

door

PIET BAKKER

ELSEVIER
AMSTERDAM
1945

3417/145 2e 000

COLOPHON

Onder auspiciën van het Nederlandsch Comité voor gebiedsuitbreiding schreef Piet Bakker deze brochure. De omslagteekening van Jo Spier werd gedrukt door Meyer's Boek- en Handelsdrukkerij te Wormerveer. De druk van den tekst werd verzorgd door de Arbeiderspers te Amsterdam.

Denk niet alleen aan Uw bonkaarten en Uw kolenrantsoen! Denk aan de dingen, die gewichtiger zijn en waarvan Uw bonkaart en kolenrantsoen uiteindelijk afhangen. Denk aan de positie, die Nederland zal innemen in Europa, de wereld. En zeg niet, dat gij daarop als eenvoudig mensch geen invloed kunt uitoefenen, want dan zoudt gij Uzelf onbevoegd verklaren en daardoor het wezen van de werkelijke democratie aantasten. Gij zijt staatsburger, inwoner van een vrij wordend land, Uw oordeel zal gevraagd worden over vraagstukken van diepe beteekenis. Een dier vraagstukken is: de annexatie. En daarover wil ik in deze bladzijden tot U spreken.

Ik wil trachten om mijn betoog niet „te vertroebelen door deskundigheid”. Dat wil zeggen: een in wezen voor ieder bevattelijke zaak onbegrijpelijk te maken door er allerlei verwarrende bijkomstigheden bij te sleepen. Ik ben van oordeel, dat ieder Nederlander met eenig gezond verstand zich een oordeel over de annexatie kan vormen. Mits hij zijn aandacht bepaalt tot de hoofdmotieven en zich niet begeeft op zijpaden, die hem in de wildernis leiden, waar het duister is en men door de boomen het bosch niet kan zien, waarin men verdwaald is.

Stellen wij reeds aanstonds één begrip goed vast: de eisch, dat Duitschland ons grond afstaat, wordt niet in wraakgevoelens. Wel kan men er echter een vergelding in zien voor de onnoemelijke schade, die ons land, gedeeltelijk uit z.g. militaire noodzaak, gedeeltelijk ook volkomen zinloos, is berokkend.

Die vergelding is zedelijk verantwoord en een natuurlijk gevolg van die schadeberokkening. Wanneer Jansen Pietersen heeft bestolen, en Jansen deswege in de gevangenis terecht komt, dan is de zaak hiermede geenszins geregeld. Pietersen heeft recht op schadeloosstelling. Indien Jansen over voldoende middelen beschikt, zal hij over de brug moeten komen.

Welnu: De Duitscher Jansen heeft den Nederlander Pietersen bestolen. Hij heeft bovendien zijn huis op de ergerlijkste manier geruïneerd, opzette-lijk de keuken onder water gezet, het servies het raam uit gesmeten, brand gesticht op zolder en de meubels kort en klein geslagen. Daar komt Jansen niet af met alleen paar jaar gevangenisstraf. Jansen moet betalen.

Maar Jansen heeft geen geld. Bovendien herinnert Pietersen zich nog zeer wel, hoe Jansen, toen hij in een vorige dronken bui (hij heeft een zéér

kwaden dronk!) den boel bij anderen had vernield, betaalde met waardelooze „vodjes papier”. Ook voelt Pietersen er niets voor, dat Jansen hem in de avonduren een paar van zijn kinderen uitleent om de aangebrachte ravage zoo'n beetje te herstellen. Want Pietersen heeft zelf een hok vol kinderen, die dolgraag aan den slag willen. Aan vreemde arbeidskrachten heeft hij waarlijk geen behoefte. Wat is logischer dan dat Jansen, die in een ruime villa woont aan zijn buurman Pietersen een paar kamers afstaat, opdat deze met zijn talrijke gezin een behoorlijk dak boven zijn hoofd krijgt? Zijn kinderen sliepen ook vroeger al met z'n tienden in één klein kamertje. Het was er — ook vóór Jansen het huisje nagenoeg onbewoonbaar maakte — al zoo benauwd. Er was geen . . . „Lebensraum” in het nette, doch nauwe woninkje, hoe ze ook woerden met de ruimte.

Ik zou — aan de hand van Jansen en Pietersen — nog een aardig eind kunnen verder gaan. Verlaten wij echter dit denkbeeldige tweetal en noemen wij het kind bij zijn naam.

Duitschland viel Nederland binnen ondanks angstvallig gevoerde neutraliteitspolitiek. In strijd met ieder geschreven, menschelijk en goddelijk recht

brandschatte het deze landen en onverholen was zijn bedoeling om het na de zegepraal der Duitse wapens of als willoozen vazalstaat in te palmen of het zonder schijn van uiterlijke scrupules te annexeren. U heeft toch wel nooit eenig geloof gehecht aan Mussert's jammerige verzekering, dat Hitler onze zelfstandigheid zou handhaven?

Duitschland verloor den oorlog. Een tweede poging om Europa onder Pruisisch geweld te besturen, verliep in bloed. Ware het anders geloopt, dan zou dit „aanslibsel van Duitse rivieren” een eeuwenlangen nacht van Germaanschen slavernij zijn ingegaan. Nu gloort het morgenrood der bevrijding boven ons land, dat gruwelijk werd geschonden. Alleen aan huizen en gebouwen ging f 2 milliard verloren, nagenoeg geen bruggen verbinden de rivieren dezer delta meer; van Sittard tot Wageningen stroomden de rivieren langs puinsteden tientallen millioenen mijnen verpesten den vruchtbaren bodem ons spoorwegnet; het allerbeste van Europa, werd ontwricht; over Walcherens tuin vloeien ieder etmaal 50 millioen kubieke meter zeewater, waarboven doode boomen schimmel-grijs uitsteken; voor ontelbare millioenen gulden is uit huizen, fabrieken en boerderijen geroofd; door vernielde sluisdeuren stroomden

kanalen leeg; de helft van onze koopvaardijvloot zonk naar den oceaانبodem; vijf jaar academische vorming gingen teloor; ondervoeding ondermijnde de volkskracht; een jeugd verwilderde door ongeregeld onderwijs en doelbewuste lijntrekkerij; onze overzeesche gebiedsdeelen lagen braak afzetgebieden voor onzen handel gingen naar grage concurrenten; ons betaalmiddel werd deerlijk gehavend door Rost van Tonningen's roofpolitiek; onze visschervloot leed onnoemelijke schade; de kolenproductie werd gehalveerd; velen onzer beste zonen stierven door moordenaarshand; achthonderd duizend Nederlanders bezitten niets, niets, niets meer, zijn totaal verpauperd; — onpeilbaar is de schade die de door Duitschland ontketende oorlog aan de lage landen heeft toegebracht.

Moet er werkelijk nog één woord verspild worden aan den onwrikbaren eisch, dat Duitschland deze schade zooveel mogelijk dient te vergoeden? Slechts heiligen en dwazen kunnen weifelen.

De vraag is slechts: hoe moet dit gebeuren? Vier mogelijkheden zijn er: geld, arbeid, grondstoffen, bodem.

Geld . . . . ?

Daarmede heeft Duitschland de schade van den

oorlog 1914—1918 „betaald”. En wie is daar beter van geworden? Stellig niet de schuldeischers!

Arbeid . . . ?

Wij hadden vóór den oorlog een half miljoen werklouzen in Nederland. Wij kunnen reeds tevreden zijn, als wij dit surplus aan krachten in het productieproces te werk stellen. Behoeftte aan Duitse slavenarbeid, — die bovendien de duurste denkbare is — hebben wij waarlijk niet — tenzij dan voor het mijnenruimen.

Grondstoffen . . . ?

Als uitsluitende betaling van de toegebrachte oorlogsschade zeer stellig niet. Want levering van grondstoffen zou zich over een zeer uitgebreiden termijn moeten uitstrekken. Vijftig jaar bijvoorbeeld. Er is niemand naïef genoeg om te gelooven, dat de H.H. Teutonen zich strikt en zonder chicanes aan de gemaakte afspraak zouden houden, als de geallieerde bezetting van Duitschland tot het verleden behoort. En moeten wij ons economisch leven gedurende eenige generaties instellen op de ongezonde basis van te goedkoope of gratis-grondstoffen? Het zou slechts tot degeneratie leiden.

Grondstoffen uit Duitschland — voortreffelijk! Mits als overbrugging van de periode, waarin het wereldverkeer nog ontwricht is. En zonder iets af te doen aan onzen eisch: Betaling ineens door middel van grond!

Grond . . . !

Dit is het eenige betaalmiddel, dat waarde heeft en waarborg biedt. Het eenige ook, waaraan wij behoefte hebben. Sterker nog: het eenige dat Nederland kan redden uit de impasse, waarin het ook zonder dezen oorlog geraakt zou zijn. Neen, waarin het reeds was.

Er heerscht landhonger in Nederland. Of denkt U, dat de Staat zijn kostbare en talrijke millioenen aan de Zuiderzeewerken zou hebben besteed alleen ter wille van een schoon ingenieurswerk? Nederland hunkerde naar deze twaalfde provincie! Wanneer deze werken voltooid zijn, hebben wij de grens van onze ontginningsmogelijkheid bereikt. Eenig recreatie-terrein moet een land houden, wil het niet in een cultuurwoestenis verkeeren, waarin het volk slechts werken, doch zich niet ontspannen kan.

En ieder jaar komen er weer jonge boeren, die land eischen. Land, dat er niet meer is! In econo-

misch-schadelijke snipper-bedrijven is onze cultuurgrond reeds verkaveld. Iedere boerderij, waar op een paard geen werk vinden kan, is uit den booze. Onze landbouwstand staat voor den afgrond, voor het niets!

Als er nu ethische, goedwillende, nobele Nederlanders zijn, die in oprechte, zedelijke verontwaardiging de handen ten hemel heffen en uitroepen: „Wat, gij annexionisten zou twee millioen Duitschers van erf en haard willen stooten ten einde u hun land te kunnen toeëigenen?!”, dan heb ik hierop slechts één wedervraag:

„Wat verkiest gij, ethische Nederlanders, dat twee millioen Duitschers van Oost-Friesland of Westfalen naar een ander deel van hun vaderland verhuizen, of dat twee millioen Nederlanders wegens gebrek aan emplooi gedwongen zullen zijn om naar Australië of een ander onderbevolkt gebied uit te wijken met alle ontwortelde ellende, die aan een emigratie verbonden is?”

Die Duitschers staan collectief schuldig aan den oorlog, want zij bevorderden hem of wisten hem in ieder geval niet te verhinderen. Vergeet niet, dat Hitler slechts zeer betrekkelijk met geweld aan zijn fatale macht is gekomen. Hij kreeg 48 pct. van de stemmen der Deutsche bevolking, die doof bleef

voor het maanwoord, dat fascisme oorlog betekende. De te verplaatsen Duitschers blijven in hun land en voor zoover zij heimwee hebben, dienen zij zich te troosten met hun gestrafte zonde. Hoe men ook over de collectieve en individueele schuldvraag moge oordeelen, vast staat toch, dat de twee millioen Nederlanders, die straks tevergeefs aan hun land om arbeid vragen, minder schuld ten aanzien van den oorlog hebben dan de Duitschers. Zachter kan ik het waarlijk niet zeggen.

Maar dan komen de bezwaren. De Nederlander verzet zich intuïtief tegen vergrooting van het grondgebied. Niet alleen thans, ook vroeger. Herhaaldelijk heeft de loop der historie ons in de gelegenheid gesteld om onze grenzen wat wijder uit te palen. Vooral Amsterdam, belust op het handhaven van zijn machtspositie, verzette zich tegen uitbreiding van het Geldersche. In 148 had de Republiek het land van Gulik en Kleef zonder bezwaar kunnen verkrijgen. De bevolking, nog niet door een Bismarck, Wilhelm II en Hitler „opgevoed” in de voor het land zelf noodlottige „groot-Duitsche” gedachte, had het allang best gevonden. Wist ge, dat pas Hitler een einde heeft gemaakt aan de gereformeerde preeken in het Nederlandsch, vrij diep in het Rijnland?

Ik heb nauwelijks één voorstander van annexatie gesproken, die er niet aanvankelijk tegen was geweest. Het verstand heeft het bij nagenoeg allen moeten winnen van den instinctmatigen afkeer.

„Maar — het blijft toch een feit, dat een weer op krachten gekomen Duitschland in het verplichte afstaan van grondgebied een gereede aanleiding kan vinden om ons den oorlog te verklaren...”

Laten wij nu toch even ons verstand gebruiken eer wij huiverig van „ja” knikken bij het hooren van deze tegenwerping.

In het naaste verleden is deze vreespolitiek ons zuur opgebroken. Toen heette zij „neutraliteitspolitiek” en wij voerden die — tot de daad erop volgde. De dringende waarschuwing van Churchill om ons bij het geallieerde blok aan te sluiten vond geen gehoor in ons angstig hart.

Hadden wij ook maar één meter Duitsch grondgebied binnen onze grenzen getrokken, toen op 10 mei 1940 — dezen zooveelsten eerloozen datum in de Duitschen chronique scandaleuse! — de Edelgermanen als een scorpioenezwerm dit o zoo vreedzame landje overvielen? Tot in het belachelijke toe hadden wij alles vermeden om Duitschland vat op ons te geven. Hetgeen den heeren niet belette om zonder oorlogsverklaring ons land te

overweldigen toen het militaire belang dit wenschelijk maakte.

En bovendien: als er — wat God verhoede — weer een Europeesche oorlog uitbreken zou, dan zal Nederland daar als gevolg van zijn geografische positie niet buiten kunnen blijven. Reden te meer om ons voor dit eventueele toekomstige conflict zoo sterk mogelijk te maken. En hier is annexatie een mes, dat aan twee kanten snijdt, doch niet in eigen vleesch. Zij zou een einde maken aan de onverdedigbare ondiepte van ons land en eenige hulpbronnen aan ons bezit toevoegen, die wij zeer wel kunnen gebruiken — óók voor onze verdediging. Tevens zou zij leiden tot een verzwakking van onzen erfvijand: Duitschland.

In ons vergroote gebied zouden naar schatting twintig millioen Nederlanders kunnen leven en die zullen er ook komen, indien wij ons bijvoorbeeld na een halve eeuw in onze ruimere woonstee hebben ingeleefd.

Indien wij mogen aannemen, dat wij met onze Belgische naburen in nauwe bondgenootschap zullen leven, dan zouden in het Noordwestelijke rivierengebied van Europa een militaire eenheid van vijf en dertig millioen menschen liggen. Hetgeen een macht van beteekenis zou zijn, sterk genoeg om

preventief te werken op een oorlogszuchtig Duitschland. Een ander gevolg van — niet alleen onzel — annexatie zou zijn: een verzwakt Duitschland.

Natuur en geschiedenis hebben het zóó gewild, dat de industriele hulpbronnen van Duitschland nage-noeg alle aan de peripherie liggen. De mijnen van Aken, het Roergebied, het Saarbekken, Saksen en Silezië bevinden zich aan den rand van het rijk. Men kan er zeker van zijn dat Polen, Tsjecho-Slowakije, Frankrijk, België een programma eischen hebben, die aan de industriele beteekenis van Duitschland zware afbreuk zullen doen. Practisch gesproken blijft Duitschland alleen het bruinkolengebied over.

Hierdoor zullen het oorlogszuchtige, querulante, immer ontevreden en onbetrouwbare monster in het centrum van Europa de giftanden worden uitgebroken. De hand, die zoo gemakkelijk een gepantserde vuist werd, zal verlamd zijn. Vijfkeer in drie-kwart eeuw heeft Europa die vuist gevoeld. 1864: Denemarken, 1866 Oostenrijk, 1870 Frankrijk, 1914 en 1939: u vulle zelf maar in . . .

Is dit niet genoeg? Wie het „zielig” mocht vinden om het arme Duitschland zoo te „verminken”, wachte dan ook gelaten op de zesde uitbarsting

van de furor teutonicus. En hij houde er rekening mee, dat een zwak Nederland, ook al zou het sterke bondgenooten hebben, in den beginne het kind van de rekening zou worden, indien deze uitbarsting niet werd voorkomen.

Gelukkig zal verzwakking van Duitschland niet uit kunnen blijven. Tot een materiële verzwakking blijft het niet beperkt. Ook numeriek zal het een geduchte veer moeten laten.

Het is niet aan twijfel onderhevig, dat Oostenrijk van „Groot-Duitschland” zal worden afgescheiden. Ook Frankrijk zal zijn territoriale eischen ten aanzien van den westelijken Rijnsoever en het Saargebied wel toegewezen krijgen. Het laat zich verder aanzien, dat Rusland vijf millioen man vordert om zijn geschonden gebied weer op te bouwen. Men vergete verder niet, hoeveel millioenen burgers en soldaten de laatste oorlog aan Duitschland heeft gekost en welke gevolgen dit voor den bevolkingsaanwas zal hebben. Het is waarlijk niet overdreven om de toekomstige bevolking van het beperkte Deutsche rijk op een veertig millioen te schatten. Voor dit Duitschland zonder kolen- en ijzermijnen behoeft Nederland geen vrees te koesteren. Voor ieder ander Duitschland wel!

Het zal de taak der deskundigen op verschillend

terrein zijn vast te stellen, hoeveel Duitsch gebied er bij Nederland gevoegd moet worden. Economische, technische en strategische overwegingen spelen hierbij een rol. De leek hoede zich voor een beoordeeling van deze ingewikkelde materie. Over het principe van „annexatie zonder Duitschers” kan ieder zich een meening vormen. De uitvoering hiervan late men aan de nauwgezette studie der experts over.

Er gaat een verhaal van een metselaar, die een karwei moest opknappen in de kelders van de Nederlandsche Bank. Begeerig keek hij naar al dat goud (toen nog niet geroofd door de moffen) en de bewaker zei: „Je mag zooveel goud mee naar huis nemen, als je dragen kunt”. De metselaar schepte ijlings zijn kalkbak vol — en moest toen tot zijn spijt ervaren, dat zijn begeerigheid hem parten had gespeeld. Het gewicht aan goud overtrof tienmaal zijn draagkracht. En hij ging zonder één goudstaaf huistoe...

De pro-annexionisten, die eischen: „Nederland moet het Ruhr-gebied hebben”, zijn even onnadenkend als den metselaar. Hij overschat de draagkracht van het Nederlandsche volk. Het overschrijdt verre ons biologisch vermogen om een

industriëel centrum, dat werk bood aan 3½ miljoen arbeiders te exploiteeren. Bovendien ligt de zware industrie ons voorloopig nog niet. In de hoogovens moeten wij ons van Duitsche geschoolde voormannen bedienen! Het Ruhr-gebied zal een condominium moeten worden onder de gezamenlijke leiding van bijv. Frankrijk, België en Nederland, eventueel met Engeland erbij.

Het toekomstige nieuw-Nederlandsche gebied moet binnen ons exploitatievermogen vallen. Wie verder springt dan zijn stok lang is, breekt den nek. Zorgvuldige geleerden hebben als grens van vergroot-Nederland voorloopig de volgende lijn in overweging gegeven: Jade-bocht, zuidelijk naar het oosten van Wilhelmshafen, Oldenburg, Vechta, Osnabrück, dwars over Teutoburgerwoud en Eems, zuidwestelijk naar een punt be-oosten Münster en Dortmund-Eemskanaal, waar de Lippe gekruist wordt, westelijk naar den Rijn ten zuiden van Wesel, zuidwestelijk naar de Niers be-oosten Suchteln en Dülken ombuigende in zuidoostelijke richting be-oosten Erkelenz, Jülich en Düren, zuidelijk van Düren scherp in westelijke richting naar de Roer en ten zuiden van Stalberg en Aken naar Vaals.

Op deze wijze zou Nederland vergroot worden

met een gebied van ruim 20.000 km². Mocht België echter zijn grenzen naar den Rijn willen verleggen, dan zou het strategisch reeds geboden zijn, dat Nederland hetzelfde doet, waardoor de grenslijn langs den Rijn tot Brühl (bezuiden Keulen) zou komen te loopen om dan westelijk naar Vaals getraceerd te worden. Een stuk van nog 2000 km². zou dan aan ons land worden toegevoegd, met rijke hulpbronnen inderdaad, doch ook met zwaar verwoeste steden, (München-Gladbach, Krefeld!) aan welke opbouw wij pas aandacht zouden kunnen schenken, als onze eigen verwoeste gebieden gerestaureerd zijn.

Wanneer Nederland er de eerst aangeduide 20.000 km². bij zou krijgen, dan ware er voor geruimen tijd een oplossing gevonden voor het nijpende bevolkingsprobleem. Wij zijn het dichtstbevolkte land ter aarde!! Gedurende den oorlog schijnen wij het record van België te hebben gebroken — en wij zijn waarlijk niet verheugd met deze overwinning. In 1939 waren er een millioen Nederlanders, wier brood verdiend werd door normalen arbeid. Er heerschte in ons land een structureele werkloosheid. Over een kwart eeuw zal de Nederlandsche bevolking vermoedelijk met 2½ millioen zielen zijn toegenomen en naar zuinige raming het totaal van

ongeveer 11½ millioen bereikt hebben.

Wanneer er geen diep ingrijpende maatregelen worden genomen, leidt deze ontwikkeling met reuzen schreden naar een noodtoestand, een catastrofe!

Ik herhaal:

Wanneer gij medelijden hebt met de arme Duitschers, die bij annexatie van huis en hof verdreven zouden worden, dan koestert gij deze edelaardige gevoelens ten koste van uw Nederlandsche landgenooten, wellicht uw eigen kinderen, die binnen zeer afzienbaren tijd het land moeten verlaten, omdat hier geen werkmogelijkheden voor hen aanwezig zijn.

Hebt gij de Duitschers lief, ook al beteekent deze menschen-min de verpaupering van uw eigen land — dan moet uw verstand toch eens een hartig woordje spreken met uw weeke gemoed!

Willen wij uit de impasse geraken, dan moet er zóóveel nieuwe bodem aan den onzen worden toegevoegd, dat er een bestaansmogelijkheid geschapen wordt voor rond 4.000.000 Nederlanders en wel — wij baseeren ons nu op den zeer waarschijnlijken bevolkingstoestand van het jaar 2000 —: 2.750.000 personen in verband met de bevolkingstoename, 1.000.000 ter voorkoming van structu-

reële werkloosheid en ongeveer 200.000 door de samenvoeging van agrarische bedrijven en de saneering van den detailhandel.

Ik wil u niet te zeer met cijfers lastig vallen. Een enkel getal is echter noodzakelijk, wijl het volkomen het vaak gehoorde argument ontzenuwt, als zou het verkleinde Duitschland niet in staat zijn om zijn van de peripherieën verdreven bevolking te herbergen:

De bevolkingsdichtheid van Duitschland bedroeg in 1938: 145 inwoners per km². In 1940 was dit cijfer voor Nederland... 271! Wie sprak daar over „Lebensraum“?

Het is stellig niet overdreven om het aantal tijdens den oorlog gedooide Duitschers op 7 millioen te schatten. De meeste slachtoffers zijn gevallen onder de jonge mannen, hetgeen de bevolkingstoename uiteraard niet ten goede komt.

Deskundigen hebben becijferd, dat na den vermoedelijken gebiedsafstand in Pruisen de bevolkingsdichtheid 87 per km². bedraagt, indien men de inwoners der steden met een bevolking van meer dan 50.000 zielen er aftrekt.

Welnu — hiermee blijft Pruisen nog beneden onze

dunst bevolkte provincie, beneden Drenthe, dat 94 inwoners per km². telt.

Nog een andere factor dient in het oog te worden gevat. Men hoort nog al eens de opmerking: „Goed, ik geef toe, dat onze bevolkingstoestand een ernstig probleem voor het heden en een schier onoplosbaar vraagstuk voor de toekomst is. Maar... als de oorlog nu eens *niet* was gekomen, dan zou annexatie uitgesloten zijn geweest. Op een andere manier gebonden binnen de oude landsgrenzen, zou er een oplossing gevonden moeten worden. Is het nu wel *recht*, dat Nederland van den oorlog zou profiteeren om uit de impasse te geraken?“

Ja — dat is *recht!*

Ons land heeft meer dan eenige andere mogelijkheid geleden door den oorlog. Van ons kleine grondgebied is een aanzienlijk deel verwoest. Men moet de schier onbeschrijfelijke wanhoop in Limburg, Brabant, Gelderland en Zeeland gezien hebben om eenigermate te beseffen, hoe diep de wonden zijn, die de oorlogsgesels in ons vleesch gestriemd heeft. De Wieringermeer, Arnhem, Nijmegen, de Betuwe, Venlo, Roermond en alle dorpen die daar tusschen liggen, Noordwest-Brabant, Walcheren, Zeeuwsch-Vlaanderen — al die bloeiende stede en streken zijn in vale woestenijen ver-

keerd. De Amsterdamsche en Rotterdamsche havens zijn wreed geschonden, onze prachtige sluiswerken, de trotsche bruggen, waarmee wij de Delta overspanden, onze kanalen, onze door mijnen verpeste akkers, de vernielde broeikassen, leeggestolen en opgeblazen fabrieken — een vloek besterft u op de lippen bij het aanschouwen van ons goede land. Een vloek, die onder deze omstandigheden nauwelijks een Godslastering genoemd kan worden.

Is het in strijd met Goddelijke en menselijke moraal — zoo vragen wij met alle kracht, waarover wij beschikken —, als dit dieper dan eenige andere natie vertrapte land een schadevergoeding krijgt, die van blijvend nut is?

Die schadevergoeding in den vorm van grond is op zichzelf een eerlijke en billijke compensatie voor de vermoedelijke twintig milliard gulden waarop de vernieling geschat wordt. Waarlijk wij overvragen niet! Dat zij ons land uit een noodtoestand verlost, is een „oorlogswinst”, die ons rechtens toekomt.

En bovendien: Ware het maatschappelijke leven niet door den nazi-oorlog gestagneerd, dan zouden wij door een rationeeler ingericht economisch systeem, door planmatige productie, nog intensieve-

ren landbouw, er wellicht in geslaagd zijn om op den langen duur een deel van onze overbevolking in het productieproces te doen opnemen. Of het ons — zonder emigratie — geheel zou lukken, wagen deskundigen te betwijfelen.

Deze mogelijkheid is ons door den oorlog voor langen tijd ontnomen. Thans is annexatie waarlijk onze eenige uitkomst geworden en om de schade te herstellen en om uit het worgende keurslijf van onze overbevolking bevrijd te worden. Het is heusch geen gemakzucht als Nederland naar dit middel grijpt. Een volk, dat dwars tegen het toenmaals mogelijke in het Noordzeekanaal groef en er een geweldige sluis in bouwde, dat het ingenieuze phenomeen der Zuiderzeewerken volbracht; dat de barre vlakte van Drenthe ontgon; Indonesië op voorbeeldige wijze koloniseerde en zich in de wereld een naam verwierf van voortvarendheid, ondernemingskracht en intelligente woekering met de uiterst bescheiden mogelijkheden, welke de natuur ons verschaftte. — dat volk werpt het verwijt van gemakzuchtig profiteeren van een oorlogsramp verre van zich!

Onze annexatie-eisch wordt te sterker, omdat Duitschland grond kan missen. Het staat waarlijk niet voor een afgrond, als het van de oppervlakte

een bescheiden stuk moet offeren ter vergelding van zijn misdaden.

Dan dient men een andere omstandigheid niet uit het oog te verliezen: De bodem van Duitschland snakt naar ontginning!

Wie bij Ter Apel staat, kan de grens zien. Hier ligt geen denkbeeldige lijn. Neen, de gesteldheid van den grond wijst precies aan, waar Nederland eindigt en Duitschland begint. Gij stapt nl. van een bloeiende tuinbouwstreek in een wildernis, „das Moor”, het vale hoogveen.

Toch is de grond aan deze en gene zijde van de grens van dezelfde samenstelling. Het eenige verschil is, dat wij met spa en ploeg en zweet dien schralen bodem vruchtbaar hebben gemaakt en de Duitschers niet. Een militaristisch volk als het Deutsche breidt zich liever te vuur en te zwaard uit; een arbeidzaam, vredig volk als het Nederlandsche tracht zich te verbeteren met het kouter van den ploeg.

Het zwaard zij den Duitscher uit de handen geslagen! De zeis kome ervoor in de plaats! Deze ruil zal én den Deutschen grond én den Deutschen geest ten goede komen. Zij, die zwoeren bij „bloed en bodem”, dienen eens te leeren, dien bodem te brengen tot het productiviteitspeil, dat in het be-

schaafde deel van Europa bereikt is. Indien Duitschland voor een belangrijk gedeelte van zijn industriele bronnen bevrijd is, kan het zich „omvormen” op den landbouw. Wellicht zal de akkerbouw het Deutsche volk tot grooter heil strekken dan de industrie.

Men heeft reeds kunnen merken, dat ik mijn beschouwingen voortdurend baseer op het principe: nieuw land zonder Duitschers. Inderdaad is dit het uitgangspunt van de gebiedsvergrooting. Wij wenschen geen „irredenta”. Bevolkingsminderheden hebben nog nooit eenig land een genoeg bereid. Waar de annexatie van Duitsch gebied niet alleen de eenig mogelijke compensatie voor de geleden oorlogs- en opzettelijke vernielingsschade is, doch bovendien een noodzakelijk redmiddel om ons bevolkingssurplus te plaatsen, spreekt het vanzelf, dat de gebiedsvergrooting alleen dan effectief is, wanneer het nieuwgewonnen terrein „leeg” in ons bezit komt. In een vrij snel tempo zal de oorspronkelijke bevolking haar heil meer oostwaarts moeten vinden.

Een novum is een dergelijke volksverhuizing niet. Wijlen Hitler gaf het voorbeeld, toen hij den Tirolers, die zich op „Italiaansch” gebied bevonden, bevel gaf om hun woonstee te verlaten. Dat was

met wijlen Mussolini overeengekomen. Ook dwong hij de Deutsche stammen, die sedert eeuwen in de Baltische provincies leefden, naar het moederlijke Reich te evacueeren.

De annexatie, welke wij wenschen, spruit waarlijk uit beter en gezonder motieven voort dan de uitsluitend politieke oogmerken, waarop de twee hierboven genoemde verplaatsingen van bevolking steunden.

Een tuchtigingsmaatregel is het stellig niet, wel een eerlijke vergelding. Wij zijn er waarlijk niet zeker van, of het *wezenlijke* Deutsche belang niet door gebiedsafstand gediend zal worden. Dat de gedwongen agrariseering van vele Duitschers hun beschavingspeil gunstig zal beïnvloeden, waagden wij reeds te veronderstellen.

Ongetwijfeld zal het een zegen voor Deutschland blijken te zijn, indien het Oost-Elbische grootgrondbezit op een verstandige wijze wordt verkaveld. Deze maatregel zou immers den doodsteek toebrengen aan den gevaarlijken binnenlandschen vijand, die het belang van het Deutsche volk bij voortduring heeft geschaad: het Junkerdom. Hier schuilt de pesthaard van het Pruisische militarisme! Dit is de koud-egoïstische kaste, die Hitler's opkomst bevorderde, die sedert eeuwen parasi-

teert op het leven der Deutsche volksgemeenschap. Neem Deutschland het Ruhr-gebied af ontdoe het van de industrie-centra, die zijn wapensmidse voedden. Maar laat het grootgrondbezit der Junkers niet intact, want anders zal de samenzwering, die tot een volgenden oorlog leidt, op den dag na den vrede reeds een aanvang nemen.

Zoo ging het ook in 1918. Uiterlijk konden de Junkers zich wel vereenigen met het „democratische” Deutschland van Weimar. Het liet hun grondbezit en hun machtspositie onaangetast. Toen was het „isme”, dat de regeering leidde den Junkers vrij onverschillig. Naar buiten waren zij brave democraten, achter de schermen organiseerden zij hun Fehm-moorden en Kapp-putschen. Zij bezetten de sleutelposities in Wehrmacht en magistratuur en steunden heimelijk een zekeren Hitler, die door Röhm ontdekt was. Een idioot wel is waar, maar een, die aardig vat op de massa had...

Men kan er zeker van zijn, dat het Junkerdom uit volle borst „Heil Moskau!” zal roepen, mits een communistisch Deutschland hun riddergoederen, bosschen en weilanden ontzien zou. Ieder „isme” is goed, als de Junkers maar boven blijven. Er is ruimte in Deutschland te over! Wie de geweldige goederen in het Pommersche heeft gezien, de

uitgestrektheid van de Lüneburgerheide, de op geen stukken na intensief gebruikte gronden van Mecklenburg, die krijgt een duidelijker indruk, dan waartoe statistieken in staat zijn, van de enorme agrarische mogelijkheden van het Rijk, — ook als industriele randen eraf geknipt zijn.

Duitschland zal zich op den landbouw moeten instellen — ook zonder gebiedsafstand. Laat het zijn woeste gronden cultiveeren, — dat zal zijn woesten aard verzachten.

Als wij ons zoo zeer bezighouden met de gevolgen, die annexatie voor Duitschland zelf zal hebben, dan doen wij dit uitsluitend uit vrees, het ondoenlijke te vergen. Het Duitsche belang begint ons pas belang in te boezemen, zoodra het Europeesche belang er door geraakt wordt. De grens van verarming moet daar getrokken worden, waar het gemeenschappelijke belang van de Europeesche samenleving er schade van zou ondervinden. Duitschland heeft een oorlog ontketend en die verloren. Dat het daarvan de kwalijke gevolgen ondervindt, lijkt ons nogal logisch. Er moet natuurlijk een levenskans zijn voor de overgebleven Duitschers. Doch in een Duitschland, dat de wereld niet langer kan verontrusten.

Een zooveel mogelijk verzwakt Duitschland, dat

niet meer tot de groote mogendheden gerekend kan worden. Nu niet en over honderd jaar niet.

Wij willen thans nagaan, waarmee ons nationale bezit bij annexatie verrijkt zal worden.

Daar zijn in de eerste plaats de steenkoolgebieden van Aken, Krefeld, en Ibbenbüren ten westen van Osnabrück. Deze gebieden produceerden in 1938 19 millioen ton (Zuid-Limburg 12.300.000 ton). Zij zouden in ons bezit komen, indien het uitgebreide annexatievoorstel verwezenlijkt werd. Brengen de omstandigheden echter een bescheidener gebiedsuitbreiding mee, dan kan men toch wel aannemen, dat de Nederlandsche kolenproductie zal worden verdubbeld.

Wordt de grootere bodemvermeerdering een feit, dan valt Nederland de helft van het bruinkolenbekken bewesten Keulen toe, waarvan de jaarproductie in 1938 57 millioen ton bedroeg.

Turf wordt rijkelijk gevonden in het hoogveen gebied van Hannover, Oldenburg. Zandsteengroeven vindt men in de buurt van Bentheim, ten noorden van Osnabrück en in de uitloopers van het Teutoburgerwoud, kalksteen bovendien nog in het Wiekengebergte en in het Teutoburgerwoud. Voor de Nederlandsche cementindustrie zijn deze groeven van groote beteekenis. Wij zouden er ge-

heel onafhankelijk van het buitenland door worden. Voorts wordt er nog petroleum gewonnen ten oosten van Coevorden en eenig ijzererts bij Ibbenbüren.

Wij wijzen erop, dat de bodemschatten de Nederlandsche credietwaardigheid sterk zal doen stijgen. Zonder buitenlandsche leeningen zullen wij ons land niet kunnen restaureeren.

Ten slotte willen wij nog een opmerking van nationaal-psychologischen aard maken.

Men hoort wel als argument tegen de annexatie, dat wij den nieuw gewonnen grond moeilijk als een deel van ons vaderland zouden kunnen beschouwen. Als een stuk van Duitschland binnen onze landspalen komt, dan dienen wij dat ook binnen onze lotsverbondenheid te betrekken en dat kan alleen, als wij het als een organisch deel van ons land voelen.

Dit is volkomen juist. Men dient echter de annexatie zooveel mogelijk in het licht van de toekomst te beoordeelen. Oost-Friesland en Westfalen laten ons nu koud, maar als die grond bewoond en bewerkt wordt door Nederlanders, dan zullen zij dien heel spoedig als hun grond gaan beschouwen. Denkt u het veengebied eens herschappen in een tuinbouwgebied — dank zij Nederland-

sche kweekkunst en ontginningsijver. Geloofte niet, dat die tuinders van hun gebied zullen houden? De eerste bewoners van den Wieringermeerpolder, saamgebracht uit de elf provincies, voelden er zich oorspronkelijk vreemd. Maar het duurde o zoo kort of er dreigde een soort Wieringermeersch chauvinisme te ontstaan. Zoo voelden zij zich aan het nieuwe land verknocht.

En voelen de menschen uit Zeeuwsch-Vlaanderen en Zuid-Limburg, die min of meer toevallig bij Nederland kwamen, zich een haartje minder Nederlander dan het volk benoorden de rivieren? Geen sprake van!

Gaat de annexatie door, dan staat een grootsch werk ons te wachten. Alleen door de uiterste nationale en persoonlijke inspanning zullen wij er in slagen om het nieuwe land tot bloei te brengen. Het verleden bewijst echter, dat wij tegen deze groote opgave zijn opgewassen. Holland was eens een „koud en erbarmelijk land, waar tweemaal daags de zee overspoelde en waar de bewoners op eigen gemaakte terpen hun door den noordenwind verstijfde leden verwarmden bij een vuur van gedroogd slik.” Zoo zag Plinius, de Romein, ons land. Wij veroverden dit land op de zee en maakten er de kostelijkste delta ter wereld van.

En dit volk zou niet in staat zijn om een nieuw gebied te exploiteeren?

Slechts de vreesachtige schrikt voor annexatie terug. 't Is zoo vreemd, we hebben zoiets nog nooit bij de hand gehad en je haalt zoo'n boel overhoop....

Zoo teemden ook vrij wat Amsterdammers, toen Vissering het plan om het Noordzee-kanaal te graven in „de Gids” lanceerde. Hadden de temers hun zin gekregen, dan zou Amsterdam thans de zooveelste doode stad aan de (niet ingedijkte) Zuyderzee zijn.

Wint de burgermansvrees het van den ondernemingslust, slagen de lieden zonder constructieve fantasie er in, hun „ja maar” tot wachtwoord te verheffen, dan zal Nederland een overbevolkte boerderijaan de Noordzee worden, een land, waaruit de flinksten vluchten en de Stastokken blijven. Een duidelijke volksuitspraak, in welken vorm dan ook, zal moeten uitmaken, of Jan Kordaat dan wel Jan Salie het bij het rechte eind heeft.

Annexeeren of pauperiseeren.

Dat is de keuzel